

Dokument ze zasedání

B8-0212/2019

20.3.2019

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě otázky k ústnímu zodpovězení B8-0016/2018

v souladu s čl. 128 odst. 5 jednacího řádu

o základních právech lidí afrického původu v Evropě
(2018/2899 (RSP))

Claude Moraes

za Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Usnesení Evropského parlamentu o základních právech lidí afrického původu v Evropě (2018/2899(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na druhou odrážku a čtvrtou až sedmou odrážku preambule a na čl. 2, čl. 3 odst. 3 druhý pododstavec a článek 6 této smlouvy,
- s ohledem na články 10 a 19 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na směrnici Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ¹,
- s ohledem na směrnici Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání²,
- s ohledem na rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV ze dne 28. listopadu 2008 o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva³,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV⁴,
- s ohledem na druhé šetření o menšinách a diskriminaci v Evropské unii (EU-MIDIS II) zveřejněné v prosinci 2017 Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA) a zprávou agentury FRA o zkušenostech s rasovou diskriminací a rasistickým násilím mezi lidmi afrického původu v EU⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 1. března 2018 o stavu základních práv v Evropské unii v roce 2016⁶,
- s ohledem na zřízení skupiny EU na vysoké úrovni pro boj proti rasismu, xenofobii a jiným formám nesnášenlivosti, k němuž došlo v červnu 2016,
- s ohledem na kodex chování zaměřený na boj proti nezákonným nenávisťným projevům online, na němž se dne 31. května 2016 dohodly Komise a přední společnosti v oblasti informačních technologií, jakož i další platformy a společnosti provozující sociální

¹ Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22–26.

² Úř. věst. L 303, 2.1.2000, s. 16–22.

³ Úř. věst. L 328, 6.12.2008, s. 55.

⁴ Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 57.

⁵ „Being Black in Europe“, listopad 2018, zpráva nastiňující vybrané výsledky EU-MIDIS II.

⁶ Přijaté texty, P8_TA(2018)0056.

média,

- s ohledem na obecné doporučení Výboru OSN pro odstranění rasové diskriminace č. 34 z 3. října 2011 týkající se rasové diskriminace vůči lidem afrického původu,
 - s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN 68/237 z 23. prosince 2013, která vyhlásila období 2015–2024 Mezinárodním desetiletím lidí afrického původu,
 - s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN 69/16 z 18. listopadu 2014, která obsahuje program aktivit spojených s realizací desetiletí lidí afrického původu,
 - s ohledem na Durbanskou deklaraci a Akční program Světové konference OSN proti rasismu z roku 2001, které uznávají po staletí trvající rasismus, diskriminaci a nespravedlnost, kterým čelí lidé afrického původu,
 - s ohledem na obecná politická doporučení Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti (ECRI),
 - s ohledem na doporučení Výboru ministrů Rady Evropy ze dne 19. září 2001 k evropskému kodexu policejní etiky¹,
 - s ohledem na připomínku o lidských právech komisaře Rady Evropy pro lidská práva ze dne 25. července 2017 s názvem „Afrofobie: Evropa by se měla vyrovnat s dědictvím kolonialismu a obchodu s otroky“,
 - s ohledem na článek 12 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod o nediskriminaci,
 - s ohledem na otázku týkající se základních práv lidí afrického původu v Evropě položenou Komisi (O-000022/2019 – B8-0016/2019),
 - s ohledem na čl. 128 odst. 5 a čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že výraz „lidé afrického původu“ – případně „Afroevropané“, „Evropané afrického původu“, „černošští Evropané“, „Evropané afrokaribského původu“ nebo „Evropané černošsko-karibského původu“ – odkazuje na lidi afrického původu, kteří se narodili nebo žijí v Evropě či jsou evropskými občany;
- B. vzhledem k tomu, že pojmy „afrofobie“, „afrifobie“ a „protičernošský rasismus“ se vztahují k určité formě rasismu, včetně jakéhokoli násilného činu nebo diskriminace, které mají kořeny v historickém zneužívání a negativních stereotypech a vyúsťují ve vyloučení a dehumanizaci lidí afrického původu; vzhledem k tomu, jak uznal komisař Rady Evropy pro lidská práva, že toto souvisí s historicky represivními strukturami kolonialismu a transatlantickým obchodováním s otroky;
- C. vzhledem k tomu, že v Evropě žije zhruba 15 milionů lidí afrického původu², ačkoli shromažďování údajů týkajících se rovnosti v členských státech EU není systematické

¹ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805e297e.

² Viz Evropská síť proti rasismu: Afrofobie v Evropě – stínová zpráva sítě ENAR za léta 2014–15, 2015, dostupné na: http://www.enar-eu.org/IMG/pdf/shadowreport_afrophobia_final_with_corrections.pdf.

a založené na sebeidentifikaci a často opomíjí potomky přistěhovalců, tj. třetí a další generaci migrantů;

- D. vzhledem k tomu, že agentura FRA zdokumentovala, že menšiny v Evropě, které jsou původem ze subsaharské Afriky, jsou zvláště náchylné k rasismu a diskriminaci ve všech oblastech života¹;
- E. vzhledem k tomu, že podle výsledků druhého šetření o menšinách a diskriminaci v Evropské unii provedeného agenturou FRA², v němž mladí respondenti afrického původu ve věku 16–24 let zaznamenali v období 12 měsíců před začátkem průzkumu vyšší míru obtěžování vyvolaného nenávistí (32 %), než byla zaznamenána u starších respondentů, přičemž kybernetické obtěžování je nejvyšší vůči mladým respondentům a s věkem postupně klesá;
- F. vzhledem k tomu, že historie nespravedlností vůči Afričanům a lidem afrického původu, včetně zotročování, nucené práce, rasového apartheidu, masakru a genocid v kontextu evropského kolonialismu a transatlantického obchodování s otroky zůstává na institucionální úrovni v členských státech EU značně nevyjasněná a bez povšimnutí;
- G. vzhledem k tomu, že přetrvávání diskriminačních stereotypů v některých tradicích v Evropě, včetně používání černých masek, udržuje hluboce zakořeněné stereotypy o lidech afrického původu, které mohou diskriminaci ještě zhoršit;
- H. vzhledem k tomu, že by měla být vítána a podporována důležitá práce vnitrostátních orgánů pro rovnost a evropské sítě vnitrostátních orgánů pro rovné zacházení (Equinet);
- I. vzhledem k tomu, že výroční zpráva o trestných činech z nenávisti Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)³ zjistila, že lidé afrického původu jsou často terčem rasistických útoků, že však v mnoha zemích přesto chybí obětem při zotavování se z násilných útoků právní pomoc a finanční podpora;
- J. vzhledem k tomu, že hlavní odpovědnost za právní stát a základní práva občanů nesou vlády, a tudíž také odpovídají za monitorování a prevenci násilí, včetně afrofobního násilí, i za stíhání pachatelů;
- K. vzhledem k tomu, že vzdělávací systém disponuje omezenými údaji o rasové diskriminaci, nicméně důkazy naznačují, že děti afrického původu v členských státech EU dostávají ve školách nižší známky než jejich bílí vrstevníci a děti afrického původu mnohem častěji předčasně ukončují školní docházku⁴;
- L. vzhledem k tomu, že dospělí a děti afrického původu jsou stále zranitelnější, když jsou zadržováni policií, a v četných případech jsou obětmi násilí a úmrtí ve vazbě; vzhledem k tomu, že jsou vystaveni rutinnímu rasovému profilování, diskriminačnímu

¹ Viz druhé šetření o menšinách a diskriminaci v Evropské unii (EU-MIDIS II), dostupné na:

<http://fra.europa.eu/en/publication/2017/eumidis-ii-main-results>.

² Tamtéž.

³ Viz poslední publikace z roku 2016: <http://hatecrime.osce.org/2016-data>.

⁴ Stanovisko č. 11 agentury FRA.

zastavování, prohlídkám a policejnímu sledování v souvislosti se zneužíváním pravomoci v oblasti vymáhání práva, prevence kriminality, opatření proti terorismu nebo kontrol přistěhovalectví;

- M. vzhledem k tomu, že právní prostředky pro případy diskriminace existují a že jsou zapotřebí silné a konkrétní politiky, které by řešily strukturální rasismus, kterému lidé afrického původu v Evropě čelí, mj. v oblasti zaměstnání, vzdělávání, zdraví, trestního soudnictví a účasti na politickém životě a v rámci dopadů migrační a azylové politiky a postupů;
- N. vzhledem k tomu, že lidé afrického původu v Evropě čelí diskriminaci na trhu s bydlením a prostorové segregaci v nízkopříjmových lokalitách se špatnou kvalitou bydlení a stísněnými byty;
- O. vzhledem k tomu, že i když lidé afrického původu v dějinách významně přispěli k vybudování evropské společnosti, přesto velká část z nich čelí na pracovním trhu diskriminaci;
- P. vzhledem k tomu, že lidé afrického původu jsou neúměrně vysoko zastoupeni ve vrstvách s nízkými příjmy evropského obyvatelstva;
- R. vzhledem k tomu, že lidé afrického původu jsou v Evropské unii velmi nedostatečně zastoupeni v politických a zákonodárných institucích na evropské, vnitrostátní i místní úrovni;
- S. vzhledem k tomu, že lidé afrického původu jsou ve veřejné sféře na vnitrostátní i evropské úrovni stále vystavováni potupným útokům;
- T. vzhledem k tomu, že rasismus a diskriminace, které lidé afrického původu zažívají, mají strukturální povahu a často se prolínají s dalšími formami diskriminace a utlačování na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu, genetických rysů, jazyka, náboženského vyznání nebo přesvědčení, politických nebo jiných názorů, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace;
- U. vzhledem k tomu, že stále více afrofobních útoků v Evropě v poslední době přímo směřuje na státní příslušníky třetích zemí, zejména na uprchlíky a migranty;
 - 1. žádá členské státy a orgány EU, aby uznaly, že lidé afrického původu jsou obzvláště vystaveni rasismu, diskriminaci, xenofobii, a obecně nerovnému požívání lidských a základních práv, což představuje strukturální rasismus, a že mají nárok na ochranu před těmito nerovnostmi jako jednotlivci i jako skupina, včetně pozitivních opatření na propagaci, a na rovné požívání svých práv;
 - 2. domnívá se, že aktivní a smysluplné sociální, hospodářské, politické a kulturní zapojení lidí afrického původu je klíčem k vyřešení fenoménu afrofobie a k zajištění začlenění těchto lidí do Evropy;
 - 3. žádá Evropskou komisi, aby pro vnitrostátní strategie pro sociální začlenění a integraci lidí afrického původu vytvořila rámec EU;

4. důrazně odsuzuje veškeré fyzické nebo slovní útoky ve veřejné i soukromé sféře zaměřené na lidi afrického původu;
5. vybízí orgány EU a členské státy, aby oficiálně uznaly a připomněly si historii lidí afrického původu v Evropě – včetně minulých a stále probíhajících nespravedlností a zločinů proti lidskosti, jako je otroctví a transatlantické obchodování s otroky nebo zločiny spáchané v rámci evropského kolonialismu –, ale také obrovské úspěchy a pozitivní přínos lidí afrického původu, a to jak prostřednictvím oficiálního uznání mezinárodního dne památky obětí otroctví a transatlantického obchodování s otroky na unijní i vnitrostátní úrovni, tak zavedením měsíců černošské historie;
6. vybízí členské státy a evropské orgány, aby oficiálně uznaly Mezinárodní desetiletí lidí afrického původu OSN a aby přijaly účinná opatření pro uskutečnění programových aktivit v duchu uznávání, spravedlnosti a rozvoje;
7. připomíná, že členské státy již podnikly kroky ke smysluplné a efektivní nápravě minulých nespravedlností a zločinů proti lidskosti spáchaných na lidech afrického původu a uvědomují si jejich přetrvávající dopad na přítomnost;
8. žádá orgány EU a ostatní členské státy, aby následovaly tento příklad, jenž může zahrnovat i jistou formu kompenzace, jako je nabídka veřejné omluvy a navrácení odcizených artefaktů zpět do zemí původu;
9. žádá členské státy, aby odtajnilly své koloniální archivy;
10. žádá orgány EU a její členské státy, aby se snažily systematicky bojovat proti etnické diskriminaci a trestným činům z nenávisti a aby spolu s dalšími zúčastněnými stranami v reakci na tyto jevy podnikly účinné právní a politické kroky založené na důkazech; domnívá se, že pokud by měly být shromažďovány údaje o etnické diskriminaci a trestných činech z nenávisti, mělo by být toto shromažďování určeno výhradně k identifikaci příčin xenofobních a diskriminačních projevů a činů a k boji proti nim, a to v souladu s vnitrostátními právními rámci a právními předpisy EU v oblasti ochrany údajů;
11. vyzývá členské státy, aby rozvíjely vnitrostátní strategie proti rasismu, které se budou zabývat srovnáváním situace lidí afrického původu v oblastech, jako je vzdělávání, bydlení, zdravotnictví, zaměstnanost, policie, sociální služby a soudní systém, politická účast a zastoupení, a podporovat přítomnost lidí afrického původu v televizních pořadech a sdělovacích prostředcích, a aby odpovídajícím způsobem řešily nedostatečné zastoupení lidí afrického původu, jakož i nedostatek vzorů pro děti afrického původu;
12. zdůrazňuje důležitou úlohu organizací občanské společnosti v boji proti rasismu a diskriminaci a vyzývá k posílení finanční podpory pro občanské organizace na evropské, státní i místní úrovni;
13. vyzývá Komisi, aby se v rámci svých stávajících programů financování a programů na příští víceleté období zaměřila i na lidi afrického původu;
14. žádá Komisi, aby ve svých příslušných útvech vytvořila specializovaný tým se zvláštním zaměřením na problematiku afrofobie;

15. trvá na tom, aby členské státy prováděly a řádně prosazovaly rámcové rozhodnutí Rady o boji proti určitým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva, zejména pokud jde o uznání předpojatostí k rasovému, národnostnímu nebo etnickému původu jako motivace k trestným činům za přitěžující okolnost, a zajistily, aby byly trestné činy z nenávisti proti lidem afrického původu zaznamenávány, vyšetřovány, stíhány a sankcionovány;
16. žádá členské státy, aby efektivně reagovaly na zločiny z nenávisti, včetně vyšetřování trestných činů motivovaných předpojatostí založené na rase, národnosti nebo etnickém původu; žádá členské státy, aby zajistily, aby byly trestné činy z nenávisti proti lidem afrického původu zaznamenávány, vyšetřovány, stíhány a sankcionovány;
17. vyzývá členské státy, aby ve všech podobách prosazování trestního práva, protiteroristických opatření a kontroly přistěhovalectví ukončily všechny formy rasového nebo etnického profilování a aby na praktiky protiprávní diskriminace a násilí oficiálně reagovaly prostřednictvím školení příslušných orgánů týkajících se potlačování rasismu a předsudků a bojem proti nim;
18. žádá členské státy, aby odsoudily rasistické a afrofobní tradice a odrazovaly od nich;
19. žádá členské státy, aby monitorovaly rasovou předpojatost ve svých systémech trestního soudnictví, vzdělávacích systémech a v sociálních službách a aby podnikly proaktivní kroky k zajištění rovného právního systému a zlepšení vztahů mezi donucovacími orgány a menšinovými komunitami, aby zajistily rovný přístup ke vzdělávání a zlepšily vztahy mezi vzdělávacími orgány a menšinovými komunitami a aby zajistily rovnocenné sociální služby a zlepšily vztahy mezi orgány sociálních služeb a menšinovými komunitami, zejména černošskými komunitami a lidmi afrického původu;
20. žádá členské státy, aby zajistily, aby měli dospělí a děti afrického původu rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání a péči bez diskriminace a segregace a v případě potřeby přijaly odpovídající opatření upravující podporu výuky; vyzývá členské státy, aby zahrnuly dějiny lidí afrického původu do učebních osnov a poskytly úplný pohled na kolonialismus a otroctví, který rovněž uznává historický a současný nepříznivý vliv těchto jevů na lidi afrického původu, a aby zajistily, aby učitelé byli pro tento úkol náležitě vyškoleni a dokázali se vypořádat s různorodostí v učebně;
21. žádá orgány EU a členské státy, aby prosazovaly a podporovaly iniciativy v oblasti zaměstnanosti, podnikání a zlepšení ekonomické situace pro lidi afrického původu a aby se zabývaly nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti a diskriminací na pracovním trhu, které lidé afrického původu čelí;
22. žádá členské státy, aby řešily diskriminaci lidí afrického původu na trhu s bydlením a aby přijaly konkrétní opatření s cílem řešit nerovnosti v přístupu k bydlení a zajistily adekvátní bydlení;
23. žádá Komisi a členské státy, aby s ohledem na stávající právní předpisy a postupy zajistily bezpečné a legální cesty pro přistěhovalce, uprchlíky a žadatele o azyl, kteří chtějí vstoupit do EU;

24. žádá Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost, aby účinně zajistily, aby žádné finanční prostředky či podpora Unie nebyly poskytnuty organizacím nebo skupinám zabývajícím se zotročováním, mučením a vydíráním černošských a afrických přistěhovalců či obchodováním s nimi ani organizacím nebo skupinám nějak napojeným na tyto aktivity a aby s nimi neprobíhala žádná forma spolupráce;
25. žádá evropské orgány, aby přijaly strategii rozmanitosti a začleňování pracovní síly, která zavede strategický plán účasti etnických a rasových menšin na jejich pracovní síle a doplní stávající úsilí vynakládané v tomto směru;
26. žádá evropské politické strany a politické nadace, jakož i parlamenty na všech úrovních v EU, aby podporovaly a rozvíjely iniciativy podporující politickou účast lidí afrického původu;
27. žádá Komisi, aby v boji proti afrofobii na mezinárodní úrovni úzce spolupracovala s mezinárodními aktéry, jako jsou OBSE, OSN, Africká unie a Rada Evropy, i s dalšími mezinárodními partnery;
28. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, parlamentům a vládám členských států a Parlamentnímu shromáždění Rady Evropy.